

אייר תשע"ט

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

הצגת דמותו של בועז פרק ב

למגילת רות (על פי שיעורים של ד"ר יעל ציגלר)

1. רות ב א: ולנעמי מודע לאישה איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז
2. רות זוטא ב א: ולנעמי מודע לאישה, היה אוהבו של בעלה ובן דודו
3. רש"י, רות ב א: מודע - קרוב בן אחיו של אלימלך היה אמרו רבותינו ז"ל אלימלך ושלמון אבי בועז ופלוני אלמוני הגואל ואבי נעמי כולם בני נחשון בן עמינדב היו
4. דברי הימים א ה כד: ואלה ראשי בית אבותם... אנשים גבורי חיל אנשי שמות ראשים לבית אבותם
5. מלבי"ם רות ב א: והוא בעצמו היה איש גבור חיל שכבר בארתי (שמות י"ח כ"ה) ששם אנשי חיל כולל כל המדות הטובות ובכללם הנדיבות ושנאת הבצע
6. רמב"ן שמות י"ח כא: וטעם אנשי חיל - אנשים ראויים להנהיג עם גדול, כי כל קבוץ ואוסף יקרא חיל, ואיננו ביוצאי צבא המלחמה בלבד... והנה יקרא איש חיל במשפטים, החכם הזריז והישר. ובמלחמה. הגבור הזריז היודע מערכות המלחמה, ותקרא גם כן האשה אשת חיל (משלי לא י) בהיותה זריזה ויודעת בהנהגת הבית
7. דברי הימים א ח מ: ויהיו בני אולם אנשים גברי חיל דרכי קשת ומרבים בנים ובני בנים מאה וחמשים כל אלה מבני בנימן.
8. רות ב ד: והנה בעז בא מבית לחם ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו לו יברכה ה'.
9. רות ב ג-ד: תלך ותבוא ותלקט בשדה אחרי הקוצרים ויקר מקרה חלקת השדה לבעז אשר ממשפחת אלימלך. והנה בעז בא מבית לחם.
10. דברים כד יט: כי תקצר קצירך בשדה ושכחת עמר בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולא למנה יהיה למען יברכה ה' א- להיך בכל מעשה ידיך
11. רות ב ה-ז: ויאמר בעז לנערו הנצב על הקוצרים למי הנערה הזאת. ויען הנער הנצב על הקוצרים ויאמר נערה מואביה היא השבה עם נעמי משדה מואב. ותאמר אלקטה נא ואספתי בעמרים אחרי הקוצרים ותבוא ותעמוד מאז הבקר ועד עתה זה שבתה הבית מעט.
12. אבן עזרא רות ב ה: למי הנערה הזאת - חשב שהיא אשת איש. אולי שאל את הנער כי ראה לבושה כלבוש ארצה, גם הצורות משתנות בעבור האויר.
13. רש"י רות ב ה: למי הנערה הזאת - וכי דרכו של בועז לשאול בנשים אלא דברי צניעות וחכמה ראה בה שתי שבלים לקטה שלשה אינה לקטה והיתה מלקטת עומדות מעומד ושוכבות מיושב כדי שלא תשחה
14. רות ב י: ותפל על פניה ותשתחו ארצה ותאמר אליו מדוע מצאתי חן בעיניך להפירני ואנכי נכרתי.
15. תרגום רות ב י: מה דין אשכחית רחמין בעינך לאשתמודעותני ואנא מעמא נוכראה מבתנהון דמואב ומעמא דלא אידכי למיעל בכנשתא דה' (-למה מצאתי חן בעיניך להכירני ואני מעם נוכרי, מבנות מואב, ומהעם שאינו טהור לבוא בקהל ה').
16. רות ב יט: ותאמר לה חמותה איפה לקטת היום ואנה עשית יהי מכירך ברוך.

17. רות רבה ד ד :

והנה בועז בא מבית לחם [ויאמר לקוצרים י"י עמכם ויאמרו לו יברכך י"י]. ר' תנחומא [בשם ר' אבין, ר' חונא בשם ר' יהודה בר' סימון, ור' שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן, ורבנין בשם ר' יהושע בן לוי] אמרי: שלשה דברים גזרו בית דין שלמטון, והסכים עמהן בית דין שלמעלה. ואלו הן: שאלת שלום בשם... ועמד בעז ובית דינו והסכים שאלת שלום בשם, שנאמר, והנה בעז בא מבית לחם, ויאמר לקוצרים י"י עמכם.

18. ד"ר יעל ציגלר :

תמונתו של בעז המצטיירת מההיכרות שעורכת לנו עמו מגילת רות היא אכן מבטיחה. רות בא מעלה תמונה של אדם בעל כוח וכבוד, שמוצג קודם כל כקרוב משפחה של אלימלך, בעלה של נעמי. כמו כן פעולותיו הראשונות של בעז בפרק, מראות על דאגתו של בעז למילוי קפדני של ההלכה היהודית. התייחסותו לה' מבהירה היטב את דאגתו לכך שהקוצרים יקפידו על ההלכה בשדותיו, גם היחס המכבד שלו לאשה זרה שבאה ללקט בשדותיו, והערכה שהוא מביא לפועלה, יוצרים תקוה שבעז יפעל לגאולתה של משפחת נעמי מגורל ההכחדה המתקרב.